

Complexnummer: 511068

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Dienstwoningen Duinlustweg bij Elsw

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

511069, 511070

Woonplaats

Overveen

Gemeente

Bloemendaal

Provincie

Noord-Holland

Locatie van het hoofdobject

Duinlustweg 4, 2051 AA te Overveen

Complexomschrijving

Inleiding

Complex van drie "dienstwoningen met schuur aan de Duinlustweg bij buitenplaats Elswout", bestaande uit drie DIENSTWONINGEN onder één kap (monumentnr. 510077) met bijbehorende SCHUUR (monumentnr. 510078), in 1885 gebouwd op een terrein dat behoorde bij de buitenplaats Elswout. De dienstwoningen zijn beeldbepalend gesitueerd in een natuurlijke omgeving op de kruising van de Duinlustweg en de Brouwerskolkweg. De dienstwoningen liggen temidden van historische buitenplaatsen: Vaart en Duin aan de noordoostzijde, Elswout met Elswouthoek aan de zuidwestzijde en Duinlust aan de westzijde. In de 19de eeuw was dit gehele gebied in eigendom van de Familie Borski.

Elswout, aangelegd vanaf de 17de eeuw, is ontstaan uit zanderijen in de duinen waarvan diverse daarbij behorende zanderijvaarten het gebied doorkruisen. De laatste zanderij die door de eigenaren van Elswout werd geëxploiteerd lag ten westen van de Duinlustweg. Vanaf 1840 tot 1940 is hier zand afgegraven. De bijbehorende vaart staat in directe verbinding met de vaarten door Elswout en Elswouthoek. De dienstwoningen zijn ten oosten van deze vaart gebouwd, naar alle waarschijnlijkheid in opdracht van Willem Borski III die door de architect C. Muysken in 1882 een nieuw huis op Duinlust en in 1883 een nieuw huis op Elswout liet bouwen. Ook de veeboerderij en de oranjerie werden op zijn initiatief door Muysken ontworpen en uitgevoerd. Borski is evenwel in 1884 overleden, zodat de overige grootscheepse plannen die hij met de buitenplaats had nooit zijn uitgevoerd. Erfgename werd zijn zuster mevrouw J.J. van der Vliet-Borski die in 1881 van hem al de buitenplaats Duinlust in bezit had gekregen. De dienstwoningen zijn gebouwd in een stijl die kenmerkend is voor bij buitenplaatsen behorende dienstwoningen; door de toepassing van decoratief houtwerk is getracht de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

woningen in overeenstemming te brengen met de omringende natuur. In 1969, 1973 en in 1981 is aan de achterzijde een kleine uitbouw geplaatst, respectievelijk twee maal vergroot met onder meer entree en doucheruimte voor nummer 6 en 4. In 1975 is aan de achterzijde in het midden het dak vergroot en in 1981 is in de oostelijke zijgevel (van nummer 4) een negenruitsraam toegevoegd. Door deze verbouwingen is de monumentale waarde van de woningen evenwel niet geschaad. De SCHUUR linksachter (zuidwest) is gelijktijdig met de dienst- woningen gebouwd en valt mede onder de bescherming.

Waardering

Het complex van drie "dienstwoningen met schuur aan de Duinlustweg bij buitenplaats Elswout" is van algemeen belang uit architectuurhistorisch oogpunt: als representatief en goed voorbeeld van bij een buitenplaats behorende dienstwoningen uit het eind van de 19de eeuw; vanwege de gaafheid van hoofdvorm, detaillering en het toegepaste materiaal; vanwege de beeldbepalende situering op de hoek van de Duinlustweg en de Brouwerskolkweg en de ligging in een omgeving welke in het Monumenten Inventarisatie Project is gekenmerkt als "gebied met bijzondere waarde", namelijk een aaneengesloten groengebied van buitenplaatsen waarvan zowel de bebouwing als de parkaanleg inmiddels is beschermd (Elswout met Elswouthoek) of voor bescherming in aanmerking komt. De dienstwoningen met schuur zijn van cultuurhistorische betekenis als element uit de geschiedenis van het wonen en werken in Nederland, in het bijzonder op buitenplaatsen in Zuid-Kennemerland (Noord-Holland).

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511069

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	03 november 1998
Kadaster deel/nr	82653/197

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Overveen	Bloemendaal	Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Duinlustweg	4			2051 AA	Overveen		
Duinlustweg	6			2051 AA	Overveen		
Duinlustweg	8			2051 AA	Overveen		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Bloemendaal	B			6299
Bloemendaal	B			6608
Bloemendaal	B			6298

*Omschrijving***

Omschrijving

De DIENSTWONINGEN, onderdeel uitmakend van het complex "dienstwoningen met schuur aan de Duinlustweg bij buitenplaats Elswout" zijn gebouwd op een langgerekte rechthoekige plattegrond en opgetrokken uit paarsrode baksteen in staand verband met een plint, afgesloten door een rollaag, in een donkerder kleur baksteen. In voor- en zijgevels is in het metselwerk een tweede rollaag aangebracht ter hoogte van de onderdorpel van de vensters. Deur- en vensteropeningen in alle gevels worden door strekken bekrond. Ter hoogte van de verdieping zijn in de gevels muurankers geplaatst.

De twee buitenste woningen bestaan uit één bouwlaag onder een zadeldak waarvan de nok loodrecht staat op de weg. De tussengelegen woning ligt iets naar achteren, bestaat eveneens uit één bouwlaag onder een zadeldak waarvan de nok evenwel loodrecht staat op die van de twee flankerende huizen.

De daken worden bedekt met zwartgeglazuurde Hollandse pannen, hebben een overstek op klossen, met gootlijsten langs de lange zijden en windveren, sierspanten en makelaar aan de korte zijden van de buitenste woningen. Het houtwerk langs de daken en het raamhout is groengeverfd, de kozijnen wit. Het merendeel van de ramen is voorzien van luiken met een rood rechthoekig vlak in het midden, aan de bovenzijde met ruitvormige uitsparing, omgeven door een witte en een groene rand.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De voorgevel (zuid) is symmetrisch ingedeeld. De buitenste woningen hebben op de begane grond een negenruitsraam en op de zolderverdieping een vierruitsraam dat aan de bovenzijde vierhoekig is afgesloten.

De middelste woning heeft op de begane grond eveneens een negenruitsraam en in het dakschild een dakkapel met vierruitsraam onder zadeldak met overstek, makelaar en houtwerk in de top.

De linker zijgevel (west), behorende bij nummer 8, is aan de voorzijde voorzien van een negenruitsraam, aan de achterzijde van een even grote opening, evenwel dichtgezet met groengeverfde houten delen met daarin aangebracht een vierruits-toiletraampje.

De rechter zijgevel (oost), behorende bij nummer 4, heeft eenzelfde indeling; in 1981 is evenwel de betimmering in de achterste opening vervangen door een negenruitsraam, gelijkvormig aan het raam aan de voorzijde.

De dakschilden boven de zijgevels hebben een dakkapel identiek aan die in het voordakschild, met aan weerszijden een steekraam.

De achtergevel (noord) had op de begane grond oorspronkelijk, van links naar rechts beschouwd, een deur, een vierruitsraam, een deur, twee vierruitsramen en nog een deur; tegenwoordig (1990): een vierruitsraam, een uitbouw achter nummer 4 en 6, en vervolgens een vierruitsraam en deur. Nummer 4 heeft op de verdieping een venster identiek aan het venster in de geveltoppen aan de voorzijde.

De indeling van de woningen is grotendeels bewaard gebleven: een woonkamer aan de voorzijde en een keuken aan de achterzijde, oorspronkelijk door bedsteden van elkaar gescheiden.

Waardering

De dienstwoningen zijn van algemeen belang als historisch-functioneel hoofdonderdeel van het complex "dienstwoningen met schuur aan de Duinlustweg bij buitenplaats Elswout" en uit architectuurhistorisch en cultuurhistorisch oogpunt als voorbeeld van laat 19de-eeuwse dienstwoningen in een ambachtelijk traditionele bouwtrant met rustieke elementen.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Woningen en woningbouwcomplexen	Dienstwoning(K)	Dienstwoning(K4)

Monumentnummer*: 511070

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	03 november 1998
Kadaster deel/nr	82656/142

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Overveen	Bloemendaal	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Overveen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Bloemendaal	B			6298

*Omschrijving***

Omschrijving

SCHUUR, onderdeel uitmakend van het bij buitenplaats Elswout gelegen complex van dienstwoningen met schuur aan de Duinlustweg. De schuur oorspronkelijk in drieën gedeeld, behoort nu bij nummer 8. (De andere twee woningen hebben later een eigen schuur gekregen.) De schuur is gebouwd op rechthoekige plattegrond, opgetrokken uit gepotdekselde houten delen op een bakstenen plint in staand verband, en bestaat uit één bouwlaag onder zadeldak met zwartgeglazuurde rode Hollandse pannen; het dak was oorspronkelijk voorzien van goten.

De lange zijden worden doorbroken door enkele deur- en vensteropeningen. De westelijke zijgevel heeft een raampje in de geveltop; tegen de oostelijke zijgevel is een pomp geplaatst die mede onder de bescherming valt.

Waardering

De schuur is van algemeen belang uit cultuurhistorisch en architectuurhistorisch oogpunt als onderdeel van het bij buitenplaats Elswout gelegen complex van dienstwoningen met schuur aan de Duinlustweg.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen	Opslag	Schuur (G)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument